

## บทที่ 2

### การทบทวนวรรณกรรม

ในการศึกษาและหาแนวทางสำหรับทำวิจัยเรื่อง การศึกษาความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในมุมมองของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ผู้วิจัยได้ศึกษาและทบทวนเอกสารเพื่อศึกษาแหล่งความรู้จากรอบด้านเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับ ที่มาวิธีการ และกรอบแนวคิดที่นำมาสู่การศึกษาวิจัย ในประเด็นสำคัญๆ ประกอบด้วย

2.1 ความสำคัญภาษาอังกฤษสำหรับพลเมืองโลกในศตวรรษที่ 21

2.2 ความสำคัญของภาษาอังกฤษของคนไทยต่อการเป็นพลเมืองโลก

2.3 การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลางของโลกของไทยเพื่อพร้อมที่จะเป็นพลเมืองโลกในศตวรรษที่ 21

2.4 ความสามารถด้านภาษาอังกฤษด้านภาษาอังกฤษของคนไทยในปัจจุบันเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในโลกและอาเซียน

2.5 กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาอังกฤษของสหภาพยุโรป (The Common European Framework of Reference for Languages: CEFR)

2.6 การนำกรอบอ้างอิง CEFR มาใช้ในประเทศไทย

2.7 นโยบายและการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิง CEFR ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

#### 2.1 ความสำคัญของภาษาอังกฤษสำหรับพลเมืองโลกในศตวรรษที่ 21

ในศตวรรษที่ 21 “การเรียนรู้ภาษาอังกฤษคือหน้าต่างของโลกสมัยใหม่” (Nishanthi, 2018: 871) เพราะ “ภาษาอังกฤษคือภาษาโลก” (กิมพลีขันธ์ เตชะราชันย์, 2560: 123) ประชากรทั่วโลกไม่สามารถปฏิเสธความสำคัญของภาษาอังกฤษได้ เนื่องจากภาษาอังกฤษคือภาษาที่ 2 ที่ใช้กันมากที่สุด ถึงร้อยละ 80 ในการสนทนาและการสื่อสารระหว่างคนหลายๆ ชาติ และแม้แต่ในด้านการสื่อสารทางออนไลน์ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่มีผู้ใช้มากถึง 1 พันล้านคน (เมธิรา ผาติณูวัตติ, 2562) จนกลายเป็นภาษากลาง หรือ ภาษาสากลที่ใช้กันทั่วโลก และเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศ การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและการคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง อีกทั้งในปัจจุบันเป็นยุคที่มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเพื่อเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ จากทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน ทั้งข้อมูลทางเศรษฐกิจ และการลงทุน ความมั่นคง

ทางการเมืองการปกครอง ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม การเปลี่ยนแปลงทรัพยากรธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและสังคม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ได้เข้ามาเพิ่มบทบาทสำคัญของภาษาอังกฤษในแวดวงต่างๆ มากขึ้น เช่น ด้านการแพทย์ ด้านวิศวกรรม ด้านการศึกษา ด้านสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านธุรกิจ ดังนั้น ภาษาอังกฤษจึงกลายเป็นภาษาที่มีอิทธิพลมากที่สุดในโลกอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (Fan, 2013; Al-Saadi, 2015; Nishanthi, 2018; อรรถชิตา หวานคง, 2559 และเมธิรา ชาติินุวัตติ, 2562)

Fan (2013) กล่าวเพิ่มเติมถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษสำหรับพลเมืองโลกในศตวรรษที่ 21ว่า ในศตวรรษที่ 21 ภาษาอังกฤษเป็นกุญแจที่สำคัญสำหรับทุกคน เพื่อใช้ในการทำงานและการใช้ชีวิตในปัจจุบันและในอนาคต ในขณะที่ Nishanthi (2018) อธิบายว่าแม้ว่าการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในศตวรรษนี้จะเป็นสิ่งที่ท้าทาย แต่มันคือแสงสว่างของอนาคตที่จะช่วยให้เรามีความรู้เท่าทันทั่วโลก ส่วนเมธิรา ชาติินุวัตติ (2562) เชื่อว่าภาษาอังกฤษเป็นประตูสู่การเรียนรู้ในศาสตร์ต่างๆ (Content – based learning) ที่ทุกคนสามารถใช้ได้ทุกที่ในโลก

## 2.2 ความสำคัญของภาษาอังกฤษของคนไทยต่อการเป็นพลเมืองโลก

ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอย่างเป็นทางการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 โดยมีเป้าหมายหลัก เพื่อเพิ่มอำนาจในการต่อรองและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระหว่างประเทศและเพื่อพัฒนาประเทศไปพร้อมๆ กัน รวมถึงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชาติในประชาคมอาเซียน หรือ ประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งกฎบัตรอาเซียนบัญญัติให้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของอาเซียนและเป็นภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน (The working language of ASEAN shall be English) (ลัดดา เหลืองรัตนมาศ และคณะ, 2561) และการใช้ภาษาอังกฤษนั้นก็ไม่ได้เพียงแต่ใช้ในการทำงานของส่วนภาครัฐ นักธุรกิจ และการค้าขายระหว่างประเทศ แต่ยังรวมถึงคนไทยส่วนใหญ่ในเมืองใหญ่ๆ หรือแม้กระทั่งในการดำเนินชีวิตประจำวันของคนไทยในจังหวัดต่างๆ ที่จะต้องพบเจอกับประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นสมาชิกอาเซียนที่ได้เข้ามาทำงานในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยได้เข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียนอย่างเป็นทางการ มีแรงงานจากประเทศเมียนมา ลาว และกัมพูชา เข้ามาทำงานที่ประเทศไทยจำนวน 1.4 ล้านคน และในปี พ.ศ. 2562 จำนวน 3 ล้านคน (สำนักงานบริหารแรงงานต่างด้าว, 2558; 2562) ดังนั้น นอกเหนือจากภาษาประจำชาติของแต่ละประเทศแล้ว ภาษาอังกฤษยังเป็นภาษาที่มีความสำคัญและเป็นเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญระหว่างคนไทยกับคนจากประเทศเพื่อนบ้าน เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ในกลุ่มประเทศดังกล่าวมีการใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารทั้งด้านการคมนาคม ด้านเศรษฐกิจ และด้านสาธารณสุข และใช้เป็นเครื่องมือในการเพิ่มโอกาสในการดำเนินชีวิต การทำงาน และการศึกษา ปัจจุบันประเทศไทยกำลังพัฒนาตัวเองไปสู่ประเทศอุตสาหกรรม จำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ในหลายๆ ด้าน รวมทั้งผู้ชำนาญด้านภาษาด้วย จะเห็นได้ว่าในยุคศตวรรษที่ 21 ภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมืออันดับหนึ่งสำหรับคนไทยในการสื่อสารสร้างความสัมพันธ์สู่โลกกว้างในทุกภูมิภาค โลกแห่งมิตรไมตรีที่ไร้พรมแดน และโลกแห่งการแข่งขันที่ไร้ขอบเขต เพื่อพัฒนาและส่งเสริมความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น

ด้านการศึกษา ด้านการแพทย์ ด้านธุรกิจ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสิ่งแวดล้อม และการระบาดของโรค ที่นำไปสู่การร่วมมือทางด้านสาธารณสุขของทุกประเทศทั่วโลก ( กระทรวงศึกษาธิการ, 2546; สมเกียรติ อ่อนวิมล, 2555; กมลรัตน์ เทอร์เนอร์ และคณะ, 2558; กิตติ สารจตุร, 2559 และลัดดา เหลืองรัตนมาศ, 2561)

## 2.3 การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษากลางของโลกของไทยเพื่อพร้อมที่จะเป็นพลเมืองโลกในศตวรรษที่ 21

การพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคเทคโนโลยีสารสนเทศที่ผู้เรียนสามารถศึกษาหาความรู้ได้เพิ่มขึ้นและรวดเร็ว หรือสังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) โดยประเทศไทยได้ให้ความสำคัญทั้งครูและผู้เรียนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนรู้ไปพร้อมๆ กัน (สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์, 2560) ผู้ที่จะต้องได้รับการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไม่ได้มีเพียงผู้เรียนเท่านั้น แต่รวมไปถึงครูที่ต้องเปลี่ยนบทบาทการเป็นครูในศตวรรษที่ 21 โดยเปลี่ยนบทบาทเป็น ผู้เรียนรู้ เรียนไปพร้อมๆ กับผู้เรียน ปรับการเรียนการสอนเป็น สอนน้อย เรียนมาก (Teach Less, Learn More) เรียนรู้จากปัญหา เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และเรียนรู้สิ่งที่จะประสบพบเจอในชีวิตจริง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนอิสระ (Autonomous Learner) โดยเสริมสร้างศักยภาพของผู้สอนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ แบบมีส่วนร่วมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก หรือผู้ชี้แนะ ซึ่งผู้สอนจะมีบทบาทที่สำคัญยิ่งขึ้นกว่าเดิม คือการทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือผู้เรียนให้พัฒนาตนเองให้ได้เต็มศักยภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สุรียา ษ์องเสนาะ, 2558) พัฒนาผู้เรียนให้มีความมั่นใจเพื่อเสริมสร้างการนำภาษาอังกฤษไปใช้ได้อย่างถูกต้อง โดยการให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้และพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษได้ด้วยตนเอง (ลัดดา หวังภษิต, 2559) และพัฒนาความสามารถของผู้สอนและผู้เรียนให้ก้าวทันกับองค์ความรู้ใหม่ๆ และเทคโนโลยีของยุคนี้ที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (อรรชนีดา หวานคง, 2559) ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้ตอบสนองต่อการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศในศตวรรษที่ 21 อย่างต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยมีเป้าหมายคือพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพพร้อมเป็นพลเมืองโลก ซึ่งได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เป็นสากล ได้แก่ 1) ใช้กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษที่เป็นสากล The Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) 2) ปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติการเรียนรู้ โดยการเน้นการสื่อสาร หรือ Communicative Languages Teaching (CLT) 3) ส่งเสริมให้การสอนภาษาอังกฤษมีมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานหลัก (CEFR) 4) ส่งเสริมยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน 5) ยกระดับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของผู้สอนให้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ที่เน้นการสื่อสาร (CLT) และเป็นไปตามกรอบความคิดหลักด้านมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษ หรือ CEFR 6) ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการช่วยพัฒนาความสามารถทางภาษาของ ผู้สอนและผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557)

## 2.4 ความสามารถด้านภาษาอังกฤษของคนไทยในปัจจุบันเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่นๆ ในโลกและอาเซียน

จากผลการสำรวจล่าสุด ในปี พ.ศ. 2562 (ปี ค.ศ. 2019) ได้มีการสำรวจและจัดอันดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษของประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักหรือภาษาราชการ ซึ่งวัดทักษะจากผู้ใหญ่ทั้งหมด 2.3 ล้านคน โดยแบ่งผลการทดสอบเป็น 5 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสูงมาก-ต่ำมาก โดย EF Education First<sup>1</sup> ซึ่งผลการทดสอบปรากฏว่าประเทศเนเธอร์แลนด์คว่ำอันดับ 1 ด้วยคะแนน 70.27 คะแนน ตามมาด้วย ประเทศสวีเดน ประเทศนอร์เวย์ ประเทศเดนมาร์ก และประเทศสิงคโปร์ สำหรับประเทศไทยได้ 47.61 คะแนน อยู่ในอันดับที่ 74 จาก 100 ประเทศที่เข้าร่วมการทดสอบ และจัดอยู่ในกลุ่มที่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ‘ระดับต่ำมาก’ เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคเอเชียที่เข้าร่วมการทดสอบ 25 ประเทศ ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 17 และเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในอาเซียน พบว่าประเทศไทยอยู่ใน 3 อันดับสุดท้าย นำประเทศเมียนมาและประเทศกัมพูชา จากประเทศอาเซียน 8 ประเทศ ผลการทดสอบยังระบุข้อมูลอย่างละเอียดถึงคะแนนการวัดระดับความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษของไทยในแต่ละภูมิภาคว่าประชากรในภาคกลางและภาคเหนือมีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษมากกว่าประชากรในภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือประมาณ 3 – 5 คะแนน ซึ่งยังเป็นคะแนนที่อยู่ในระดับต่ำมาก ดังนั้น ประชากรไทยยังต้องให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นอีกมาก หากเปรียบเทียบคะแนน TOEFL<sup>2</sup> ของบัณฑิตจากประเทศอาเซียน พบว่า ประเทศที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงกว่า 550 ได้แก่ ประเทศสิงคโปร์ และประเทศฟิลิปปินส์ คะแนนเฉลี่ยสูงกว่า 500 ได้แก่ ประเทศเมียนมา ประเทศเวียดนาม และประเทศกัมพูชา ส่วนประเทศไทยมีคะแนนเฉลี่ยของบัณฑิตต่ำกว่า 500 คะแนน ซึ่งอยู่ในระดับเดียวกับบัณฑิตจากประเทศลาว (ลัดดา เหลืองรัตนมาศ และคณะ, 2561 ; ภัฏญานันท์ เตโชติอัศนีย์, 2561 ; EF English Proficiency Index, 2019)

<sup>1</sup> EF Education First (ชื่อย่อว่า EF) เป็นองค์กรนานาชาติที่เชี่ยวชาญเรื่องการฝึกอบรมภาษา การท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา หลักสูตรการศึกษาเชิงวิชาการและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม (EF Education First, <https://www.ef.co.th/>, 2020)

<sup>2</sup> TOEFL (Test of English as a Foreign Language) คือ การทดสอบภาษาอังกฤษที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางมากที่สุดในโลก การสอบ TOEFL ประกอบด้วยการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งเป็นการวัดความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ในระดับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย (TOEFL, <https://www.edufirstschool.com/learn-english/toefl/toefl-about>, 2020)

## 2.5 กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป: CEFR

กรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป หรือ (Common European Framework of Reference for languages: CEFR) (นับจากนี้ไปงานวิจัยนี้จะใช้คำนี้ว่า กรอบอ้างอิง CEFR) ได้สร้างขึ้นจากความมุ่งมั่นของสภายุโรปตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2507 ที่ต้องการจะพัฒนาการศึกษาด้านภาษา เพื่อเพิ่มความเข้าใจด้านการสื่อสารระหว่างประเทศ และเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริง ในระหว่างปี พ.ศ. 2556 ถึงพ.ศ. 2566 กรอบอ้างอิง CEFR ได้รับการพัฒนามาต่อเนื่องโดยสภายุโรปด้านการศึกษา (Council of European, 2001) ในปี พ.ศ. 2533 กรอบอ้างอิง CEFR ได้ถูกจัดตั้งขึ้นโดยสภายุโรป เพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้สอนภาษาทุกประเทศในสหภาพยุโรปและเป็นเกณฑ์มาตรฐานวัดระดับความสามารถทางด้านภาษา และในปี พ.ศ. 2539 – 2541 สภายุโรปได้นำกรอบอ้างอิง CEFR ฉบับร่างมาทดลองใช้ และได้ถูกเปิดตัวอย่างเป็นทางการ ในปี พ.ศ. 2544 ที่สามารถกล่าวได้ว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญ เนื่องจากสามารถนำกรอบอ้างอิง CEFR ไปปรับใช้ได้หลายบริบท และครอบคลุมภาษามากถึง 40 ภาษา (Council of European, 2018)

วัตถุประสงค์ของกรอบอ้างอิง CEFR นั้นมีความคล้ายคลึงกับเกณฑ์การวัดระดับภาษาอื่นๆ ที่ใช้กันอยู่ เช่น American Council on the Teaching of Foreign Languages Proficiency Guidelines (ACTFL) Canadian Language Benchmarks (CLB) และ Interagency Language Roundtable scale (ILR) คือการใช้วัดระดับความสามารถทางด้านภาษาและให้คำอธิบายถึงความสามารถของผู้เรียนในแต่ละระดับ (Martyniuk, 2011 และ EF SET, <https://www.efset.org/english-score/cefr/>, 2018) กรอบอ้างอิง CEFR ไม่ได้เชื่อมโยงหรือยึดตามแบบทดสอบใดแบบทดสอบหนึ่งเป็นพิเศษ ผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนแบบทดสอบให้เหมาะสมเพื่อใช้ในการประเมินและออกแบบบทเรียน เพื่อค้นหาช่องโหว่ของความรู้ทางภาษาสำหรับผู้เรียน (EF SET, 2018) เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการศึกษาขอบเขตของทักษะความรู้และความสามารถที่ผู้เรียนควรเรียนรู้และได้รับเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในทุกรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Council of Europe, 2001 และ Cambridge English, 2016) และเป็นแนวทางในการกำหนดเป้าหมายของการศึกษา และผลลัพธ์ของการศึกษา เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าในการเรียนการสอนมากกว่ามุ่งเน้นไปที่คะแนนการสอบ (Council of Europe, 2018)

Council of Europe (2001) ให้คำจำกัดความเกี่ยวกับระดับความสามารถใช้สำหรับการประเมินผลการติดตามความคืบหน้าในแต่ละขั้นตอนของการเรียนภาษา เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและเป็นค่ามาตรฐานสำหรับการประเมิน (Cambridge English, 2016) และเป็นเครื่องมือในการสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถทางด้านภาษาต่างประเทศ ในระดับโลกระดับความสามารถจะแบ่งออกเป็น 3 หมวดหมู่ เช่น ผู้ใช้ภาษาขั้นคล่องแคล่ว ผู้ใช้ภาษาขั้นอิสระ และผู้ใช้ภาษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย 6 ระดับ เช่น A1, A2, B1, B2, C1, C2 แต่ละระดับมีคำอธิบายเฉพาะเกี่ยวกับความรู้ความสามารถที่ผู้เรียนสามารถทำได้ (Council of European, 2018) ซึ่งรายละเอียดแต่ละระดับความสามารถของ CEFR สามารถดูได้จาก ตารางที่ 2.1

ตาราง 2.1 คำอธิบายระดับความสามารถของ CEFR (ระดับความสามารถ A1-A2 B1-B2 และ C1-C2)

ระดับ	คำอธิบายระดับความสามารถของ CEFR
A1	ผู้เรียนสามารถเข้าใจและพูดประโยคง่ายๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันการสื่อสารอย่างซ้ำๆ ชัดๆ และมีจังหวะเว้นวรรคนานพอ เนื้อหาที่สั้นและง่าย ชื่อและคำต่างๆ ที่คุ้นเคย
A2	ผู้เรียนสามารถเข้าใจบริบทอย่างง่ายที่เกี่ยวกับตัวเอง ครอบครัวและงานสามารถใช้สื่อสารเพื่อแสดงความต้องการ อย่างช้าและชัดข้อความที่สั้นและง่าย
B1	ผู้เรียนสามารถเข้าใจความสำคัญในหัวข้อทั่วไป เช่น ที่ทำงาน โรงเรียน หรือ การท่องเที่ยวรายละเอียดในเรื่องทั่วไปและเฉพาะเจาะจงผ่านการสื่อสารที่ชัดเจนหรือเนื้อหาในหัวข้อที่ตนสนใจ
B2	ผู้เรียนสามารถเข้าใจความสำคัญของเนื้อหาที่ซับซ้อน ภาษาพูด การถ่ายทอดสดหรือการ ออกอากาศต่างๆ และเนื้อหาที่มีคำศัพท์หลากหลายและจำนวนมาก
C1	ผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาที่ยาวขึ้นและสามารถตีความได้อย่างแม่นยำ ประโยคคำพูดยาวๆ ในหัวข้อต่างๆ ได้อย่างง่ายดายและเนื้อหาที่ซับซ้อนถึงแม้ว่า จะไม่ตรงกับความรู้ของคุณ
C2	ผู้เรียนสามารถเข้าใจ การฟังและการอ่านได้โดยง่ายภาษาพูดที่มีระดับความเร็วแบบเจ้าของภาษาหรือบทความที่มีเนื้อหาและโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ซับซ้อนและงานเขียนวรรณกรรม

ที่มา: (EF SET, <https://www.efset.org/th/english-score/cefr/#nav-2>, 2018)

## 2.6 การนำกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป หรือ CEFR มาใช้ในประเทศไทย

เนื่องจากกรอบอ้างอิงความสามารถทางภาษาของสหภาพยุโรป หรือ กรอบอ้างอิง CEFR ได้รับการยอมรับจากหลายๆ ประเทศ ประเทศไทยจึงได้เล็งเห็นข้อดีของการนำกรอบอ้างอิง CEFR มาใช้ในประเทศไทย (ฐิติพงษ์ เกตุอมร และคณะ, 2560) โดยในปี พ.ศ. 2557 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจะเริ่มใช้มาตรฐานวัดระดับความสามารถด้านภาษาตามกรอบอ้างอิง CEFR สำหรับการเรียนรู้ภาษาของโรงเรียนไทย (Modulo Learning, <https://www.modulolearning.com/>, 2019) ได้มุ่งเน้นไปที่ การสอนภาษาแบบสื่อสาร วัตถุประสงค์ของการนำกรอบอ้างอิง CEFR มาใช้ในระบบการศึกษาไทยเพื่อยกระดับมาตรฐานการศึกษาภาษาอังกฤษทั่วไทยในทุกระดับการศึกษา และเพื่อให้ประเทศไทยมีความพร้อมในด้านการสื่อสารทางด้านภาษาเทียบเท่าประเทศอื่นๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) และเป็นกรอบการกำหนดแนวคิดในการออกแบบหลักสูตรและการวัดระดับความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ ในปีเดียวกันกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศนโยบายการปฏิรูปการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้เชื่อมต่อกับกรอบอ้างอิง CEFR และวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557 และ Modulo Learning, 2019) Foley (2019) กล่าวเพิ่มเติมว่า เป้าหมายของกรอบอ้างอิง CEFR ในประเทศไทยยังมุ่งเน้นไปที่ตัวผู้กำหนดนโยบายมากกว่ามุ่งเน้นไปที่ตัวผู้เรียน ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการและสถาบันจะต้องอธิบายบทบาทของกรอบอ้างอิง CEFR ให้ผู้สอนและผู้เรียนอย่างชัดเจน

กระทรวงศึกษาธิการได้อธิบายอิทธิพลและบทบาทของกรอบอ้างอิง CEFR ในประเทศ ว่า CEFR เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอน การทดสอบ การวัดผล การพัฒนาครู รวมถึงการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีทิศทางที่เป็นเอกภาพในการดำเนินการมีเป้าหมาย การเรียนรู้และการพัฒนาที่เทียบเคียงได้กับมาตรฐานสากล ที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557) โดยการนำกรอบอ้างอิง CEFR มาใช้ในการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในไทยนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดแนวทางไว้ดังนี้ คือ 1) ใช้ CEFR เป็นกรอบความคิดหลักในการกำหนดการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนา 2) ใช้พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยนำกรอบอ้างอิง CEFR เป็นตัวกำหนดหลักสูตร และใช้ความสามารถทางภาษาในระดับนั้นๆ มากำหนดกรอบเนื้อหาในการเรียนการสอน 3) ใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยนำค่ากรอบอ้างอิง CEFR ในแต่ละระดับมาพิจารณาการจัดกระบวนการเรียนการสอน 4) ใช้ในการทดสอบ และการวัดผล โดยใช้แบบทดสอบที่สามารถเทียบเคียงผลกับกรอบอ้างอิง CEFR ได้ 5) ใช้ในการพัฒนาครูผู้สอน (สถาบันภาษาอังกฤษ สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2557)

ฐิติพงษ์ เกตุอมร และคณะ (2560) กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนการสอนว่า การนำกรอบอ้างอิง CEFR มาช่วยพัฒนาความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษของไทยนั้น จะต้องให้ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเข้าใจถึงแก่นแท้ของความหมายและแนวปฏิบัติตามกรอบอ้างอิง CEFR ในปีพ.ศ. 2545 ( ปี ค.ศ. 2002) สภาแห่งสหภาพยุโรปได้กำหนดให้ใช้กรอบอ้างอิง CEFR ในการตรวจสอบความสามารถทางด้านภาษาโดยใช้ข้อสอบมาตรฐาน EF SET หรือข้อสอบมาตรฐานอื่นๆ เช่น TOEIC, TOEFL,

IELTS และ CU-TEP เป็นต้น โดยมีตาราง (ดูตารางที่ 2.2) เทียบเคียง ผลการสอบดังนี้ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ, 2557)

ตาราง 2.2 การเทียบเคียงผลคะแนนการสอบ

CEFR Level	TOEIC	TOEFL Paper	TOEFL CBT	TOEFL IBT	IELTS	CU-TEP
A1	0 – 110	0 – 310	0 - 30	0 - 8	0 - 1	N / A
A2	110 – 250	310 - 343	33 - 60	9 - 18	1-1.5	N / A
ป.ตรี	*380	393-347	63 - 90	29-19	2-2.5	N / A
B1	400 -255	433-397	120-93	30 - 40	5.3-3	N / A
ป.โท	450	473-437	150-123	52-41	4	N / A
B2	600-255	510-477	180-153	64-53	5-5.4	ประมาณ 60
ป.เอก	*520	513-547	210-183	78-65	6-5.5	ประมาณ 75
C1	780-605	587-550	240-213	95-79	7-5.6	ประมาณ 90
C2	990-785	677-590	300-243	120-96	9-5.7	ประมาณ 120
	Top Score	Top Score	Top Score	Top Score	Top Score	Top Score
	990	677	300	120	9	120

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการจัดกิจกรรมหลายรูปแบบ เพื่อให้ความรู้กับครูผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับกรอบอ้างอิง CEFR ในระหว่างปี พ.ศ. 2558 - 2559 เช่น ให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษนำกรอบอ้างอิง CEFR ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนจัดพิมพ์คู่มือการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ ตามกรอบอ้างอิง CEFR โดยคู่มือนี้ได้อธิบายการนำกรอบอ้างอิง CEFR ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผลภาษาอังกฤษตั้งแต่ปี พ.ศ. 2557 มาจนถึงปัจจุบัน

ในระดับอุดมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศใช้นโยบายการศึกษาภาษา เพื่อให้มาตรฐานการเรียนการสอนและการเรียนรู้ภาษาอังกฤษดีขึ้น เพื่อเพิ่มคุณภาพของคนไทยให้พัฒนาตนได้เต็มศักยภาพ และให้มีความรู้ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าความรู้ที่เป็นสากลและก้าวทันโลก กล่าวคือมหาวิทยาลัยไทยจำเป็นต้องพัฒนานโยบายหรือสื่อบริการระดับภาษาของตนเอง เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบอ้างอิง CEFR และใช้ชื่อว่า CEFR-TH และได้ขออนุญาตไปยัง The Council of Europe แต่ไม่ได้รับการยินยอมให้ใช้คำว่า CEFR จึงได้เปลี่ยนชื่อใหม่ให้เป็น FRELE หรือ Framework of Reference for English Language Education based on CEFR (กุลพร หิรัญบุรณะ และคณะ, 2561 และ อรุณี วิริยะจิตรา, 2561) ซึ่งได้รับการพัฒนาจากกรอบอ้างอิง CEFR โดยสมาชิกจากสถาบันภาษาจุฬาลงกรณ์



มหาวิทยาลัยและสถาบันภาษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากสถาบันการศึกษาเพื่อรับรองวิชาชีพแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดตั้งมาตรฐานวิชาชีพสำหรับประเทศไทยซึ่งจะมีการเปรียบเทียบกับมาตรฐานระดับภูมิภาคและระหว่างประเทศ (กุลพร หิรัญบุรณะ และคณะ, 2560; 2561)

นอกจากนี้ CEFR-TH ยังมีประโยชน์ในการจัดทำระบบการออกข้อสอบและการประเมินความสามารถทางภาษาอังกฤษทุกระดับด้วยข้อสอบมาตรฐาน กระทรวงศึกษาธิการสามารถใช้ CEFR-TH ในการอบรมผู้สอนภาษาอังกฤษในทุกระดับและใช้เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินสมรรถนะทางภาษาอังกฤษของผู้สอนภาษาอังกฤษทั้งชาวไทยและ ต่างประเทศ ตลอดจนหน่วยงานราชการและเอกชนใช้ CEFR-TH ในการคัดเลือกและพัฒนา อบรมความสามารถภาษาอังกฤษเจ้าหน้าที่และพนักงาน เพื่อพัฒนากำลังคนให้รองรับประชาคมเศรษฐกิจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) มาตรฐานการวัดระดับของ CEFR-TH มี 10 ระดับ (สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ, 2559 อ้างใน อารีรักษ์ มีแจ้ง, 2560) ซึ่งมีรายละเอียดในตารางที่ 2.3 ดังนี้

ตาราง 2.3 คำอธิบายความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษในแต่ละระดับ

ระดับ CEFR-TH	คำอธิบาย
1	รู้และเข้าใจคำศัพท์ที่ใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถคุยตอบโต้โดยใช้สำนวนง่ายๆ ได้
2	รู้และเข้าใจเกี่ยวกับวลีหรือประโยคง่ายๆ ที่เป็นภาษาพูดและเขียน
3	สามารถอ่านและเข้าใจบทความที่คุ้นเคยและสามารถบรรยายเกี่ยวกับบุคคล โดยใช้คำไวยากรณ์ง่ายๆ ได้
4	เข้าใจภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาพูดง่ายๆ เมื่อคุ้นทนหาพูดช้าและชัดเจน เข้าใจในภาษาเขียนที่สั้นและง่าย
5	สามารถเข้าใจภาษาที่ง่ายในการสนทนาเรื่องที่คุ้นเคย และเข้าใจประเด็นสำคัญในเรื่องที่ฟัง
6	มีความมั่นใจในการสื่อสารและบรรยายเรื่องราวได้ในระดับหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องในชีวิตประจำวัน
7	เข้าใจบทสนทนาที่มีความซับซ้อน สามารถเขียนบรรยายเรื่องราวในเรื่องที่สนใจและแก้ไขข้อผิดพลาดได้
8	เข้าใจภาษาพูดมาตรฐานทั้งที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคยและสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว
9	สามารถอ่านและเข้าใจบทความที่มีความซับซ้อน สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างคล่องแคล่ว
10	สามารถสื่อสารและเข้าใจข้อความที่มีความหมายนัย สำนวน มีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์อย่างถ่องแท้

## 2.7 นโยบายและการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษตามกรอบ CEFR ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครศรีธรรมราช

รัฐบาลมีนโยบายด้านการศึกษาและการเรียนรู้ โดยจัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มศักยภาพ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถก้าวทันโลก เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และเพื่อขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ปี พ.ศ.2559 กระทรวงศึกษาธิการประกาศ เรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษาไว้ดังต่อไปนี้ 1) ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดนโยบายและเป้าหมายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษาให้นิสิตนักศึกษาพร้อมทั้งวิชาการ วิชาชีพ และทักษะการสื่อสารในระดับใช้งานได้ (Working Knowledge) 2) ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการตามเป้าหมายให้มีตัวชี้วัดและมีการประเมินผลที่ชัดเจน 3) ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาปรับปรุงการจัดการเรียน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนด 4) ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรเพื่อเพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง 5) ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาจัดให้นักศึกษาทุกคน ทดสอบความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษตามแบบทดสอบมาตรฐานที่สถาบันสร้างขึ้น โดยสามารถเทียบเคียงผลกับ กรอบอ้างอิง CEFR หรือมาตรฐานอื่น เพื่อให้ทราบระดับความสามารถของนักศึกษา

ในปี พ.ศ. 2560 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ออกประกาศให้เริ่มการวัดระดับภาษาอังกฤษตามกรอบอ้างอิง CEFR ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพื่อจำแนกกลุ่มเรียนให้ตรงตามศักยภาพก่อนเริ่มเรียนวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน มีการปรับปรุงระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอนทั่วไปจากการเรียน 3 รายวิชา เป็น 5 วิชา รวม 12 หน่วยกิต (วิชาเสริมทักษะภาษาอังกฤษไม่นับหน่วยกิต) ในปี พ.ศ. 2561 ดำเนินการปรับปรุงระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอน โดยการพิจารณาคัดเลือกเอกสารประกอบการสอนและสื่อการสอนที่สะท้อนถึงค่ามาตรฐาน

ในปี พ.ศ. 2562 ดำเนินการปรับปรุงระบบและกลไกการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอีกครั้งโดยนำคำอธิบายของกรอบอ้างอิง CEFR ตั้งแต่ระดับ Basic ถึง ระดับ B1 มาใช้ควบคู่ไปกับการสอนทั้ง 5 รายวิชา เพื่อให้เห็นพัฒนาการและทิศทางในการพัฒนาภาษาอังกฤษได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ต่อมามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชได้จัดการสอบวัดความรู้ความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษ โดยใช้ TOEIC Tracker ที่สามารถเทียบเคียงค่าระดับมาตรฐานตามกรอบอ้างอิง CEFR เพื่อประเมินความสามารถของนักศึกษาแต่ละคนให้มีความชัดเจน โดยต่อมามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชได้จัดโครงการพัฒนาความรู้และทักษะด้านภาษาอังกฤษในรูปแบบ Training stations กิจกรรมภายใต้ CEFR Model เพื่อวัดผลความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษาทั้งในช่วงระหว่างการอบรมและหลังเสร็จสิ้นการอบรม โดยใช้แนวคิด R2R (Routine to Research) เพื่อแสวงหาแนวทาง ผลลัพธ์และข้อบกพร่องของโครงการนี้ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอนโดยศูนย์ภาษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ให้แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชทุกสาขาวิชา ทุกคณะและทุกระดับความสามารถ จำแนกกลุ่มนักศึกษาตามระดับตามกรอบอ้างอิง CEFR ได้ดังนี้

ตาราง 2.4 แสดงการจำแนกกลุ่มนักศึกษาตามระดับกรอบอ้างอิง CEFR

กลุ่ม	กิจกรรม
BTS (Basic Training stations)	พัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่มีระดับความสามารถ A1 ไปสู่ A2
ITS (Intermediate Training stations)	พัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่มีระดับความสามารถ A2 ไปสู่ A2+ และ B1
ATS (Advanced Training stations)	พัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่มีระดับความสามารถ A2+, B1 ไปสู่ B1+ และ B2
ATS+ (Advanced Training stations)	พัฒนาทักษะทางภาษาอังกฤษของนักศึกษาที่มีระดับความสามารถ B1+ , B2 ไปสู่ B2+